

Ügyszám: NAIH/2017/1646/IV.
Előzmény: NAIH/2016/2904/IV.

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

jelentése

a Méhkeréki Közös Önkormányzati Hivatal által nem teljesített közérdekű adatigényléssel kapcsolatban

Egy állampolgár beadvánnyal fordult a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), melyben a Méhkeréki Közös Önkormányzati Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) által nem teljesített közérdekű adatigényléssel kapcsolatban kérte a Hatóság közreműködését.

Az adatigénylő levelében előadta, hogy 2016. március 29-én a KiMitTud adatigénylő rendszeren keresztül az alábbi adatigénylést küldte meg a Hivatal részére:

Az adatigénylés tárgya a TÁMOP- 5.6.B 12/2 2012-0277 "Bűnmegelőzés a Méhkeréki Általános Iskolában" tárgyú projekt kapcsán jelölte meg a következő információkat:

1. A szakkörvezetők neve, iskolai végzettsége, megbízási szerződése.
2. A létavérsesi tábor szolgáltatója, kísérők neve, iskolai végzettsége megbízási szerződése, a tábor költségvetése, teljesítésigazolásokkal.
3. A napközis tábor kísérőinek neve, iskolai végzettsége, megbízási szerződése, a tábor helyszíne, költségvetése, teljesítésigazolásokkal.
4. Mely rendőrkapitánysággal kötött szerződést és milyen összegben a 148 órás előadásokra?
5. A debreceni drogambulancia látogatás kísérőinek neve, iskolai végzettsége, megbízási szerződése, költségvetése, teljesítési igazolásokkal.
6. A projektmenedzser, a szakmai vezető neve, iskolai végzettsége, megbízási szerződése.

Az adatigénylő a Hivatal részéről elektronikus másolatban kérte megküldeni a közérdekű adatigénylés teljesítésére vonatkozó dokumentumokat.

A beadványozó elmondása alapján a Hivatal egyáltalán nem nyújtott tájékoztatást az adatigényléssel kapcsolatban, továbbá nem teljesítette azt, így a Hatóság az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított az ügyben.

A Hivatal válaszában arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy az adatigénylő 2016. április 29-én elektronikus úton a mehkerek@mehkerek.hu címre küldött e-mail formájában kereste meg a Hivatalt a közérdekű adatigénylés vonatkozásában.

Megkeresésére 2016. május 5-én arról tájékoztatták, hogy a kért adatok – objektív akadályozó tényezők okán – akkor nem álltak rendelkezésükre. Tájékoztatták továbbá arról is, hogy természetesen eleget kívánnak tenni törvényi kötelezettségüknek, azonban az objektív akadályozó tényezők elhárultáig az adatigénylő szíves türelmét kérték.

A Hivatal állítása szerint az adatigénylő részére e-mailen keresztül adatot szolgáltatott a Hivatal, az adatigénylő azonban ezt nem fogadta el, és emiatt fordult a Hatósághoz jogorvoslatért.

A Hivatal 2016. augusztus 23-án kelt levelében a Hatóságot már arról tájékoztatta, hogy a Hivatal ilyen pályázatot nem is nyújtott be, ennek alapján a Hivatalnál a fenti projekttel kapcsolatos adatok nincsenek.

A Hivatal tehát, amennyiben nem az volt a nevezett „objektív akadályozó tényező”, hogy a Hivatal részt sem vett a kérdéses pályázaton, az ügyben folytatott vizsgálat során két, egymásnak ellentmondó állítással tájékoztatta a Hatóságot az ügyről, hiszen milyen adatokat szolgáltatott az adatigénylő részére úgy, hogy a Hivatalnál – utolsó nyilatkozata alapján – nincsenek a projekttel kapcsolatos adatok.

A Hatóság felhívta a Hivatal figyelmét arra, hogy a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 220. § (1) bekezdés a) pontja szerint közérdekű adattal visszaélésnek minősül a közérdekű adatok adatigénylő elől történő eltitkolása is.

A Hatóság kivételes esetekben ugyan méltányolja az önkormányzatok nehéz helyzetét, de jelen esetben, tekintettel arra, hogy az adatigénylő által kért közérdekű adatigénylés benyújtásának időpontja (a KiMitTud rendszeren keresztül) 2016. március 29-e volt, a Hatóság nem tartja elfogadhatónak a Hivatal álláspontját azzal kapcsolatosan, hogy köztisztviselők hiánya miatt nem teljesíthető az adatigénylés, hiszen az azóta eltelt időszak alatt a Hatóság álláspontja szerint mindez áthidalható lett volna már, az adatigénylő által megjelölt módon.

Mint amiképp az információszabadsággal összefüggő állampolgári alapjog sem függeszthető fel, úgy a közérdekű adatigénylések teljesítésére nyitva álló határidő sem – a jogszabályban rendezett esetköröket leszámítva.

Az Infotv. 3. § 5. pontja alapján közérdekű adat: *„az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.”*

Az Infotv. 3. § 6. pontjának megfelelően a közérdekű adat fogalma alá nem tartozó minden olyan adat, amelynek nyilvánosságra hozatalát, megismerhetőségét vagy hozzáférhetővé tételét törvény közérdekből elrendeli közérdekből nyilvános adat. Az Infotv. 26. § (2) bekezdése a közérdekből nyilvános adat fogalmát azzal pontosítja, hogy közérdekből nyilvános adat a közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörében eljáró személy neve, feladatköre, munkaköre, vezetői megbízása, a közfeladat ellátásával összefüggő egyéb személyes adata, valamint azok a személyes adatai, amelyek megismerhetőségét törvény előírja. A közérdekből nyilvános adatok megismerésére a közérdekű adatok megismerésére vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

Az Infotv. 26. § (1) bekezdése kimondja, hogy az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot – az Infotv.-ben meghatározott kivételekkel – erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse. Az Infotv. 28. § (1) bekezdése alapján közérdekű adat megismerése iránt szóban, írásban vagy elektronikus úton bárki igényt nyújthat be.

A közfeladatot ellátó szervnek az Infotv. alapján lehetősége van arra, hogy az adatigénylés teljesítésének határidejét – amely főszabály szerint legfeljebb 15 nap – egy alkalommal, 15 nappal meghosszabbítsa, amennyiben az igényelt adatok jelentős terjedelműek. Erről az adatigénylőt, az adatigénylés kézhezvételét követő 15 napon belül tájékoztatni kell. A közfeladatot ellátó szervnek az adatigény teljesítésének megtagadásáról az adatigénylőt 15 napon belül kell tájékoztatnia.

Az Alkotmánybíróság a 34/1994. (VI. 24.) számú határozatában a következőket fejtette ki: *„A közérdekű adatok megismeréséhez való alkotmányos jog, mint a kommunikációs alapjogok egyik nevesített joga - ahogy erre az Alkotmánybíróság a fentiekben utalt - nem korlátozhatatlan alapjog ugyan, de a szabad véleménynyilvánításhoz való jog gyakorlásának egyik feltételeként és annak részeként kitüntetett alkotmányos védelemben részesül. Ez azt jelenti, hogy az információszabadságot korlátozó törvényeket is megszorítóan kell értelmezni, mert az információszabadság, a közhatalom gyakorlásának nyilvánossága, az állam és a végrehajtó hatalom tevékenységének átláthatósága, ellenőrizhetősége feltétele a bírálat jogának, a kritika szabadságának, a szabad véleménynyilvánításnak. Ez az alapjog tehát - az alkotmányos korlátok megítélésével összefüggésben - legalább annyi alkotmányos védelmet élvez, mint az „anyajog”, a véleménynyilvánítás szabadságjoga. A nyílt, áttetsző és ellenőrizhető közhatalmi tevékenység, általában az állami szervek és a végrehajtó hatalom nyilvánosság előtti működése a demokratizmus egyik alapköve, a jogállami államberendezkedés garanciája.”*

A Hatóság a fentiekre tekintettel az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján két alkalommal is felszólította (NAIH/2016/2904/6/V. és NAIH/2016/2904/9/V. ügyiratszámú felszólítások) a Hivatalt arra, hogy a kezelésében lévő adatokat haladéktalanul, de legkésőbb 15 napon belül bocsássa az adatigénylő rendelkezésére – amennyiben szükséges, természetesen megfelelően anonimizálva azokat.

A Hatóság tájékoztatta a Hivatalt arról, hogy az Infotv. 56. § (2) bekezdése szerint *„az adatkezelő – egyetértése esetén – haladéktalanul megteszi az (1) bekezdés szerinti felszólításban megjelölt szükséges intézkedéseket, és a megtett intézkedéseiről, illetve – egyet nem értése esetén – álláspontjáról a felszólítás kézhezvételétől számított harminc napon belül írásban tájékoztatja a Hatóságot”*.

Az Infotv. 58. § (1) bekezdése szerint, amennyiben a vizsgálat eredményeként a jogsérelem orvoslására, illetve a jogsérelem közvetlen veszélyének megszüntetésére nem kerül sor, a Hatóság a harminc napos tájékoztatási határidő lejártát követő harminc napon belül dönt a szükséges további intézkedések megtételéről.

A fentiek alapján – tekintettel arra, hogy az adatigénylés jelen jelentés keltéig a Hivatal nem teljesítette – a Hatóság az ügyben az Infotv. 59. §-ának (1) bekezdése alapján jelentést bocsát ki. A Hatóság jelentése az Infotv. 59. § (3) bekezdése alapján nyilvános, ezért azt a Hatóság

a honlapján elérhetővé tette. Az Infotv. 59. § (5) bekezdése értelmében a Hatóság jelentése bíróság vagy más hatóság előtt nem támadható meg.

Bízom benne, hogy a fenti jelentés alkalmas lesz a jövőbeni hasonló jogsértések elkerülésére.

Budapest, 2017. március „13”

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár